

4 - Despăgubiri

Care este procedura pentru solicitarea de despăgubiri de la autorul infracțiunii? (de exemplu, acțiune în justiție independentă, acțiune civilă, proceduri civile și penale comune)

În calitate de acuzator privat, puteți să solicitați despăgubiri pentru daune prin intermediul unei acțiuni civile în cadrul acțiunii penale sau să amânați această acțiune până după încheierea procedurilor penale. Dacă cele două acțiuni sunt separate, acțiunea civilă trebuie să aștepte până când procedura penală s-a încheiat.

Puteți, de asemenea, să vă prezentați în cadrul procedurii numai în calitate de parte civilă fără nicio calitate în cadrul procesului penal. În cazul în care nu vă prezentați în calitate de parte civilă pentru a solicita despăgubiri, procurorul va susține acțiunea civilă în numele dumneavoastră. În cazul în care instanța declară inculpatul nevinovat sau nu vă oferă despăgubiri, puteți cere despăgubiri printr-o procedură civilă.

Răspunderea civilă a inculpatului se referă la restituirea bunurilor, repararea daunelor și despăgubiri pentru prejudicii, inclusiv cele cauzate partenerului dumneavoastră și copiilor dumneavoastră.

De asemenea, puteți obține despăgubiri din partea statului.

Birourile de sprijin pentru victimele infracțiunilor reprezintă autoritatea de asistență destinată victimelor infracțiunilor în situații transfrontaliere, în cazurile în care infracțiunea pe care ați suferit-o a fost săvârșită într-un alt stat membru al Uniunii Europene decât Spania și aveți reședința obișnuită în Spania. În cazurile de infracțiuni de terorism în situații transfrontaliere, Ministerul de Interne este autoritatea de asistență, prin intermediul Direcției Generale Sprijinirea victimelor terorismului.

În general, cu excepția infracțiunilor de terorism, autoritatea de asistență va coopera în ceea ce privește inițierea și derularea procedurii de acordare a ajutorului de către statul membru al Uniunii Europene în care a fost săvârșită infracțiunea, astfel încât dumneavoastră, în calitate de solicitant, să puteți primi în Spania despăgubirile din partea statului pe al cărui teritoriu a fost săvârșită infracțiunea.

În acest scop, Birourile de sprijin pentru victimele infracțiunilor vă vor oferi, în calitate de solicitant al ajutorului, următoarele informații:

- informații cu privire la posibilitatea de a cere ajutor financiar sau despăgubiri, procedura și formularele necesare, inclusiv modul în care acestea trebuie să fie completate și documentele justificative care ar putea fi necesare;
- îndrumări generale cu privire la modul de completare a cererilor de informații suplimentare.

În plus, în calitate de autoritate de asistență, Birourile de sprijin pentru victimele infracțiunilor trebuie să facă următoarele:

- să transmită cererea dumneavoastră și documentele justificative, precum și orice documente care pot fi solicitate ulterior, după caz, către autoritatea de decizie desemnată de statul pe teritoriul căruia a fost săvârșită infracțiunea;
- să coopereze cu autoritatea de decizie în cazul în care, în conformitate cu legislația sa națională, autoritatea respectivă decide să audieze solicitantul sau oricare altă persoană.

Autoritatea de decizie este Direcția Generală Costuri de personal și pensii de stat din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor (*Dirrección General de Costes de Personal y Pensiones Públicas del Ministerio de Economía y Hacienda*), atunci când cererea de obținere a ajutorului de stat instituit în mod legal este soluționată prin intermediul autorității de asistență a statului în care solicitantul își are reședința obișnuită.

Autoritatea de decizie trebuie să vă comunice următoarele informații atât dumneavoastră, în calitate de solicitant al ajutorului, cât și autorității de asistență:

- primirea cererii de ajutor de stat, organismul care inițiază procedura, termenul pentru emiterea unei decizii și, dacă este posibil, data preconizată pentru emiterea deciziei;

- decizia de încheiere a procedurii.

Pentru infracțiunile de **terorism**, Ministerul de Interne (Direcția Generală Sprijinirea victimelor terorismului) va acționa în calitate de autoritate de asistență în cazurile în care locul unde a fost săvârșită infracțiunea este un alt stat membru al Uniunii Europene decât Spania, iar dumneavoastră, în calitate de solicitant al ajutorului, aveți reședința obișnuită în Spania, astfel încât să puteți primi în Spania despăgubirile corespunzătoare, după caz, din partea statului pe al cărui teritoriu a fost săvârșită infracțiunea. Acțiunile care trebuie întreprinse de Direcția Generală Sprijin pentru victime în calitate de autoritate de asistență sau de decizie sunt echivalente celor care țin de Direcția Generală Costuri de personal și pensii de stat din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor.

Instanța a obligat autorul infracțiunii la plata de despăgubiri. Cum mă asigur că acesta îmi va plăti despăgubiri?

Statul va plăti integral sau parțial ajutorul în cazul în care autorul infracțiunii a fost declarat parțial insolvent.

Statul se va subroga, până la valoarea totală a ajutorului provizoriu sau final care v-a fost acordat în calitate de victimă sau de beneficiar, în drepturile dumneavoastră împotriva părții responsabile civilmente pentru infracțiune.

Statul poate iniția o acțiune în regres, de recuperare, împotriva părții responsabile civilmente pentru fapta penală pentru a solicita rambursarea totală sau parțială a ajutorului acordat.

Această acțiune va fi efectuată, după caz, prin intermediul procedurii administrative de recuperare și se va aplica în cazurile următoare, printre altele:

- în cazul în care se constată în hotărârea judecătorească definitivă că nu s-a săvârșit nicio infracțiune;
- în cazul în care, după efectuarea plății, atât dumneavoastră în calitate de victimă, cât și beneficiarii dumneavoastră ați obținut, în baza oricăror motive, despăgubiri complete sau parțiale pentru daunele suferite pe o perioadă de trei ani de la acordarea ajutorului;
- în cazul în care ajutorul a fost obținut pe baza furnizării de informații false sau în mod deliberat incomplete sau prin orice alte mijloace frauduloase ori prin omiterea deliberată a circumstanțelor care ar conduce la refuzarea sau reducerea ajutorului solicitat;
- în cazul în care cuantumul despăgubirilor acordate în hotărâre este mai mic decât cel al ajutorului provizoriu.

Această acțiune va fi introdusă prin participarea statului în procedura penală sau civilă derulată, fără a aduce atingere acțiunilor civile care pot fi introduse de către procuror.

În cazul în care autorul infracțiunii nu plătește, este posibil ca statul să îmi plătească un avans? În ce condiții?

Statul va plăti integral sau parțial ajutorul în cazul în care persoana condamnată pentru infracțiune a fost declarată parțial insolventă.

Ajutorul provizoriu poate fi acordat înainte de pronunțarea hotărârii judecătorești definitive de încetare a procedurilor penale, atât timp cât a fost demonstrată situația economică precară în care ați fost lăsat în calitate de victimă sau beneficiar.

Ajutorul provizoriu poate fi solicitat din momentul în care ați denunțat evenimentele autorităților competente sau în cazul în care sunt derulate proceduri penale din oficiu pe baza acestor evenimente.

Am dreptul la despăgubiri din partea statului?

Puteți obține despăgubiri din partea statului.

În Spania, există un sistem de ajutor destinat victimelor infracțiunilor intenționate și violente, săvârșite în Spania, care au ca rezultat decesul, vătămarea corporală gravă sau daune grave aduse sănătății fizice sau psihice. Ajutorul este acordat, de asemenea, victimelor infracțiunilor contra libertății sexuale, chiar și atunci când aceste infracțiuni sunt săvârșite fără violență.

În general, puteți beneficia de ajutorul financiar prevăzut prin lege în cazul în care, la data săvârșirii infracțiunii, sunteți cetățean spaniol sau cetățean al oricărui alt stat membru al Uniunii Europene sau, dacă niciuna dintre situațiile de mai sus nu se aplică în cazul dumneavoastră, aveți reședința obișnuită în Spania sau sunteți cetățean al unui alt stat care acordă ajutoare similare pentru cetățenii spanioli pe teritoriul său.

În caz de deces, cerințele privind cetățenia sau rezidența menționate mai sus trebuie să fie îndeplinite de către beneficiari, nu de către persoana decedată.

În caz de vătămări corporale grave sau daune grave aduse sănătății fizice sau psihice, **victimele directe**, și anume cele care au suferit vătămrile sau daunele, vor fi beneficiarii.

În caz de deces, beneficiarii sunt **victimele indirecte**, și anume următoarele persoane:

- soțul/soția persoanei decedate, în cazul în care aceștia nu erau separați legal, sau persoana care a trăit cu defunctul în permanență în cadrul unei relații similare căsătoriei, pe o perioadă de cel puțin doi ani înainte de deces, cu excepția cazului în care aceștia au avut copii împreună, situație în care simpla coabitare este suficientă; copiii persoanelor menționate sunt de asemenea incluși, chiar dacă nu au fost copiii persoanei decedate, atât timp cât aceștia au fost dependenți financiar de persoana respectivă și a existat coabitare;

printre beneficiari nu se pot număra, în niciun caz, persoanele condamnate pentru omor săvârșit cu intenție sub orice formă, în cazul în care defunctul a fost soțul/soția sau persoana cu care acestea se aflau sau s-au aflat într-o relație stabilă similară căsătoriei;

- copilul persoanei decedate care depindea de persoana respectivă și care locuia împreună cu aceasta, presupunând că acei copii care sunt minori sau adulții cu handicap sunt dependenți din punct de vedere financiar;
- părintele persoanei decedate, care a fost dependent financiar de persoana respectivă, dacă nu există nicio altă persoană în una dintre situațiile de mai sus;
- părinții unui minor care a decedat ca o consecință directă a infracțiunii sunt considerați, de asemenea, victime indirecte în scopul acordării ajutorului financiar stabilit de legislația spaniolă.

Vătămrile care dau dreptul victimelor de a primi ajutor financiar sunt cele care afectează integritatea corporală sau sănătatea fizică sau psihică a acestora și care au ca efect o incapacitate temporară, pentru o perioadă mai mare de șase luni, sau o incapacitate permanentă, cu un grad de invaliditate de cel puțin 33 %.

Ca regulă generală, acordarea ajutorului este condiționată de pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive de încheiere a procedurilor penale. Ținând seama de termenele de soluționare a cauzelor penale, înainte de pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive de încheiere a procedurilor penale legea prevede posibilitatea de a acorda ajutor provizoriu, luând în considerare situația economică precară a victimei infracțiunii sau a beneficiarilor acestuia. Ajutorul provizoriu poate fi solicitat din momentul în care victima a denunțat evenimentele autorităților competente sau când au fost inițiate proceduri penale de către organismele competente, fără a fi nevoie de un denunț.

Cuantumul ajutorului nu poate depăși în niciun caz valoarea despăgubirilor stabilită în hotărâre.

În caz de deces al unui minor sau al unei persoane cu handicap ca o consecință directă a infracțiunii, părinții sau tutorii legali ai minorului vor avea dreptul numai la ajutorul constând în despăgubiri pentru cheltuielile de înmormântare pe care le-au plătit efectiv, până la limita stabilită legal.

În cazul infracțiunilor contra libertății sexuale care provoacă victimei daune la adresa sănătății sale psihice, cuantumul ajutorului va acoperi costurile tratamentului terapeutic ales de victimă, cu un maxim stabilit prin lege.

În general, **termenul pentru solicitarea ajutorului** este de un an calculat de la data săvârșirii infracțiunii. Acest termen se suspendă atunci când începe procedura penală și se va relua atunci când hotărârea judecătorească definitivă a fost pronunțată și adusă la cunoștința victimei.

Primirea de ajutor **este incompatibilă** cu:

- despăgubirea stabilită prin hotărâre. Cu toate acestea, ajutorul va fi plătit integral sau parțial în cazul în care autorul infracțiunii a fost declarat parțial în insolvent;
- despăgubirea sau ajutorul din asigurarea privată, precum și cu prestația de asigurări sociale care ar putea fi aplicabilă ca urmare a incapacității temporare a victimei. Cu toate acestea, ajutorul va fi plătit beneficiarului de asigurare privată în cazul în care valoarea despăgubirilor care urmează să fie primite în cadrul asigurării respective este mai mică decât valoarea stabilită în hotărâre;
- primirea acestui ajutor nu va fi compatibilă, în niciun caz, cu despăgubirile pentru daunele suferite acordate victimelor infracțiunilor grupărilor armate și ale teroriștilor.

Primirea de ajutor **este compatibilă** cu:

- în caz de invaliditate permanentă sau deces al victimei, primirea oricărei pensii de stat pe care beneficiarul are dreptul să o primească;

- asistența socială prevăzută la articolul 27 din Legea organică 1/2004 din 28 decembrie 2004 privind măsurile de protecție cuprinzătoare împotriva violenței bazate pe gen (*Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*).

Ajutorul pentru invaliditate permanentă va fi incompatibil cu ajutorul pentru invaliditate temporară.

Competența de a prelucra și de a soluționa cererile de ajutor de stat legal îi revine Direcției Generale Costuri de personal și pensii de stat din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, pentru victimele oricăror tipuri de infracțiuni, cu excepția victimelor terorismului, caz în care va fi competent Ministerul de Interne (Direcția Generală Sprijinirea victimelor terorismului).

În cazul în care sunteți o **victimă a terorismului**, există o serie de ajutoare de stat destinate victimelor terorismului pentru a compensa daunele provocate de aceste tipuri de infracțiuni, cu condiția să existe o legătură exclusivă între actul terorist și daunele suferite.

Următoarele daune sunt eligibile pentru acordarea de despăgubiri:

- vătămări corporale, atât fizice, cât și mentale, precum și cheltuielile pentru tratamente medicale, proteze și intervenții chirurgicale.

Aceste cheltuieli vor fi plătite persoanei afectate numai în cazul în care nu sunt complet sau parțial acoperite de un sistem de protecție socială public sau privat;

- daune materiale cauzate locuințelor persoanelor fizice, sau cele care se produc în unități comerciale și industriale, la sediul partidelor politice, al sindicatelor și al organizațiilor sociale;
- costurile de cazare provizorie pe parcursul efectuării lucrărilor de reparație a reședințelor obișnuite ale persoanelor fizice;
- daunele cauzate vehiculelor private, precum și cele suferite de vehicule utilizate pentru transportul de persoane sau mărfuri, cu excepția vehiculelor aflate în proprietate publică.

Despăgubirile pentru daunele indicate, cu excepția vătămărilor corporale, vor fi subsidiare celor stabilite pentru aceleași cazuri de orice alt organism public sau celor care decurg din contractele de asigurări. În aceste cazuri, sumele primite corespund diferenței dintre ceea ce a fost plătit de respectivele administrații publice sau entități de asigurare și evaluarea oficială.

Valoarea despăgubirilor va fi stabilită în funcție de prejudiciile produse (gravitatea vătămărilor și tipul de dizabilitate pe care acestea o provoacă, deces etc.).

Alte ajutoare:

- pentru studii: în cazul în care un act terorist conduce la vătămări corporale care au o importanță deosebită pentru un elev, părinții sau tutorii acestuia sau aceste vătămări îi fac inapți pentru exercitarea profesiei lor obișnuite;
- asistență psihologică imediată și consiliere, atât pentru victime, cât și pentru membrii familiei;
- ajutor extraordinar pentru atenuarea, în mod excepțional, a situațiilor de necesitate personală sau familială ale victimelor, care nu sunt acoperite sau sunt acoperite într-un mod categoric insuficient de ajutorul obișnuit.

Beneficiari ai ajutorului:

- dacă există vătămări corporale, persoanele vătămate;
- în caz de deces:
 - soțul/soția persoanei decedate;
 - partenerul necăsătorit cu care defunctul a locuit împreună timp de cel puțin doi ani;
 - partenerul necăsătorit cu care defunctul a avut copii;
 - părinții persoanei decedate, în cazul în care aceștia au fost dependenți financiar de persoana respectivă. În absența părinților și în această ordine, nepoții, frații și surorile și bunicii persoanei decedate care au fost dependenți financiar de persoana respectivă;
 - în cazul în care nu există niciuna dintre persoanele de mai sus, copiii și, în absența acestora, părinții care nu au fost dependenți financiar de persoana decedată.

În general, termenul pentru depunerea cererilor de despăgubire pentru daune personale sau materiale va fi de un an calculat de la data la care s-au produs daunele.

Oficiul de informare și sprijinire a victimelor terorismului din cadrul Înaltei Curți Naționale (*Oficina de Información y Asistencia a Víctimas del Terrorismo de la Audiencia Nacional*), în colaborare cu Direcția Generală Sprijinirea victimelor terorismului din cadrul Ministerului de Interne vă vor ajuta să solicitați despăgubiri dacă sunteți victimă a terorismului, pentru: obținerea unei dovezi privind caracterul definitiv al hotărârii judecătorești, a unei hotărâri privind neexecutarea obligațiilor aferente răspunderii civile și a altor documente necesare pentru procesarea cererii de ajutor.

Am dreptul la despăgubiri dacă autorul infracțiunii nu este condamnat?

Hotărârea penală definitivă, care nu este supusă căilor de atac, trebuie să dovedească faptul că decesul, vătămarea corporală și daunele grave la adresa sănătății fizice sau psihice sunt rezultatul săvârșirii unei infracțiuni intenționate și violente și, în consecință, să stabilească despăgubirile adecvate.

Pentru a depune cererea de ajutor financiar, trebuie să anexați la cerere o copie a hotărârii judecătorești penale definitive, fie că este vorba despre o hotărâre, o hotărâre în lipsă sau o decizie de a închide cazul ca urmare a decesului autorului infracțiunii sau o decizie de a respinge cazul.

Valoarea ajutorului acordat nu poate depăși în niciun caz valoarea despăgubirilor stabilite în hotărâre.

Am dreptul la o plată de urgență până mi se soluționează cererea de despăgubiri?

Poate fi acordat ajutor provizoriu înainte de pronunțarea hotărârii judecătorești penale definitive, atât timp cât sunt furnizate dovezi ale situației economice precare în care vă aflați dumneavoastră, în calitate de victimă, sau beneficiarii dumneavoastră.

Ajutorul provizoriu poate fi solicitat din momentul în care ați denunțat evenimentele autorităților competente sau în cazul în care sunt derulate proceduri penale din oficiu pe baza acestor evenimente.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 12/03/2019